2e CONCEPT NOTITIE INSTELLING INWONERSPARTICIPATIERAAD GEMEENTE SOEST

Inleiding.

De gemeente Soest heeft de ambitie om de voormalige adviesraad Sociaal Domein om te vormen tot een inwonersparticipatieraad.
In deze nieuw te vormen raad dient een scala van onderwerpen, die met de leefomstandigheden van de inwoners van de gemeente te maken heeft aan de orde te komen met als doel de gemeente te adviseren(gevraagd en ongevraagd) in het Sociaal Domein, ook waar het de wettelijk vereiste inspraak betreft.
Deze notitie is een eerste aanzet tot gedachtevorming over doel, werkwijze en vorm van de beoogde inwonersparticipatieraad.De notitie zal in de loop van de tijd worden aangevuld en aangepast aan voortschrijdend inzicht naar aanleiding van discussies van de opstellers met stakeholders.

Advies versus participatie.

Niet alleen in naam , maar vooral ook in werkwijze zal de nieuwe raad het verschil moeten maken. Het geven van al dan niet wettelijk vereiste adviezen van een raad aan B&W en in het verlengde daarvan het gemeentelijk apparaat leidt inherent tot een technisch en ambtelijk inspraak proces, dat ver weg staat van de leefwereld van veel inwoners.Het is ook eenzijdig “top down”proces van beleidsnotities.
Participatie is veel meer een tweezijdig proces, waarbij ook de betrokkenheid en inzet van twee kanten moet komen. In de praktijk betekent dit, dat de raad en met name de inwoners van Soest in een vroeg stadium betrokken moeten worden in het beleidsproces van de gemeente.
Bij de diverse onderwerpen, die geagendeerd zullen worden moeten ambtenaren alvorens met een (uitgebreide) notitie te komen behoeften, wensen en zeker ook de mogelijkheden van betrokken inwoners inventariseren.
Werkwijze van de raad en het gemeentelijk apparaat is dus een belangrijke factor bij het succes van de inwonersparticipatieraad.

Wij stellen voor om de naam van de raad ook aan dit tweezijdig proces te laten aansluiten : Participatieraad Sociaal Domein.
Hierdoor wordt de participatie niet eenzijdig in naamgeving bij de inwoners gelegd.

Rol van de participatieraad.

- Ophalen en inbrengen signalen van de inwoners. De inwoners die (als cliënten) gebruiken maken van de Wmo en de Jeugdwet hebben niet altijd de energie en tijd om beleidsmatig te participeren, terwijl juist zij de gevolgen van het beleid direct ervaren.

- Agenderen van maatschappelijk actuele thema’s. Soms spelen er maatschappelijke kwesties die niet altijd de aandacht krijgen die ze verdienen. Zoals de gescheiden werelden tussen diverse bevolkingsgroepen en de situatie in sommige wijken. Vanuit de kennis van de lokale samenleving kan de adviesraad dergelijke thema’s verkennen en agenderen, resulterend in een ongevraagd advies en initiatieven.

- Monitoren en toetsen van de uitvoering van het beleid. Voor (kwetsbare) inwoners gaat het niet zozeer om de gedetailleerde inhoud van een beleidsplan, maar om de uitvoering ervan in de dagelijkse praktijk, zeker niet als klachteninstituut of ombudsman.

Deze opsomming is zeker niet limitatief bedoeld, geeft geen rangorde en zal ook in de tijd aan veranderingen onderhevig zijn.

Werkwijze van de participatieraad.

Teneinde eerder genoemde rollen te kunnen spelen zal de nieuw te vormen raad daar waar nodig vooral moeten optreden als een soort makelaar / linking pin tussen de verschillende doelgroepen van beleid uit de gemeente en het ambtelijk apparaat. De nadruk zal niet zozeer liggen op de adviesrol, maar op de rol van intermediair cq coach. Als een participatiecoach begeleiden zij het proces zonder zelf direct betrokken te zijn.
Het is in de praktijk gebleken, dat het dikwijls moeilijk is om mensen als representant van soms kwetsbare bevolkingsgroepen te vinden, die op een breed terrein zich willen/kunnen inzetten om vaak taaie beleidsnotities te doorgronden van commentaar te voorzien. Als het echter om deelonderwerpen gaat, die de directe belevingswereld aangaan is dit over het algemeen makkelijker.

Er wordt dus niet gewerkt met vaste werkgroepen op de verschillende deelterreinen, maar afhankelijk van de behoefte met ad hoc samengestelde groepen met ervaringsdeskundigen.
De raad kan die groepen op ieder moment in het leven roepen en beeindigen naar gelang het belang en voortgang.

Samenstelling van de participatieraad.

Kijkend naar de doelstelling en met name de beoogde werkwijze zal de raad niet zozeer uit ter zake deskundigen moeten bestaan, die vanuit hun kennis beleidsadviezen opstellen, maar vooral uit personen , die in staat zijn binnen de diverse inwonersgroepen van Soest de juiste contactpersonen ad hoc bijeen te brengen en waar nodig te koppelen aan betrokken beleidsambtenaren.
De raad zal daarbij dus ook functioneren als een soort van procesbewaker bij de totstandkoming van de beleidsnotitie, waarbij het advies van de raad als het ware de uitkomst is van dit proces.

Deze manier van werken van de raad vraagt ook om een zorgvuldige samenstelling. Personen, die in deze raad benoemd worden dienen een breed vertrouwen van de verschillende bevolkingsgroepen te hebben, geen deelbelangen daarbinnen te vertegenwoordigen en daarnaast in staat zijn mensen te activeren en als intermediair, coach en gespreksleider te functioneren.
Tot de verschillende “hoofd”doelgroepen moeten tenminste gerekend worden: Jeugd, Ouderen, mensen, afhankelijk van inkomenssteun, Niet autochtone inwoners.

Teneinde de raad werkbaar te houden en bureaucratisering te voorkomen zal de raad uit maximaal zeven personen moeten bestaan.

Meindert Schmidt,
Wiebe Broekema.